

■ Асаблівасці захворвання

З БОЛЕМ У СЭРЦЫ

Для лячэння цяжкай кардыялагічнай паталогіі прымяняюцца ствалавыя клеткі

■ Псіхалогія для ўсіх

МУЖЧЫНА І ДЗВЕ ЖАНЧЫНЫ

У новай сям'і складаная задача — стварыць сваю маленькую ўнутры вялікай бацькоўскай. Маладыя павінны дамовіцца не толькі паміж сабой, але і з бацькамі, па якіх правілах будуць жыць, як будуць ладзіць. Патрыярхальныя правілы прапануюць варыянт такой дамовы: малады муж або жонка ўваходзіць у вялікую сям'ю на правах яшчэ аднаго дзіцяці — сына ці дачкі. Бацькоў мужа/жонкі прапануюцца называць мамай або татам. Тады моладзь — не партнёры па шлюбe, а нібыта брат з сястрой.

Не любая маладая сям'я гатова да такога сцэнарыя стасункаў. Добра, калі абое не гатовыя разам, значна горш, калі да гэтага не гатовы хтосьці адзін. Канфлікт непазбежны, і нярэдка гэта канфлікт паміж нявесткай і свякроўю, калі вельмі важнай будзе пазіцыя мужа/сына.

— Калі малады муж зойме пазіцыю «мамчынага сына» — будзе ва ўсім з ёю пагаджацца, дазваляць маці ўмешвацца ў справы маладой сям'і, то ў выніку стасункі пагоршацца — як паміж партнёрамі, так і паміж свякрохай ды нявесткай, — расказвае **намеснік галоўнага ўрача Мінскага гарадскога клінічнага псіхіятрычнага дыспансера Наталля БЕРАЗОЎСКАЯ**. — Калі муж «пад абцасам», ва ўсім і заўсёды згодны з жонкай, не жадае слухаць парад, то гэта крыўдзіць маці і адбіваецца на яе стаўленні да нявесткі. Бывае яшчэ роля маўклівага назіральніка — маўляў, разбірайцеся самі. Разумеючы, што перавага нікому не аказваецца, жанчыны сапраўды могуць разабрацца. Калі адзін з бакоў мае схільнасць да агрэсіі, канфлікт толькі разгараецца, што часцей за ўсё назіраецца пры вымушаным сумесным пражыванні з бацькамі мужа. Як правіла, пасля раз'езду стасункі нармалізуюцца. Нарэшце, мужчыны-міратворцы выслуховаюць абедзвюх жанчын, змякчаюць крыўды і непаразуменні. Звычайна гэта тыя, хто валодае пачуццём гумару, умее слухаць і браць на сябе адказнасць.

Небяспечна падтрымліваць мужа ў вайне супраць уласнай маці, нават калі гэта вайна з-за дробязяў. Зварочвайце свае сцягі і адклікайце войскі — у такіх бойках не бывае пераможцаў. Свяхроў трэба прыняць як ёсць. Варта прызнаць яе перавагі ў тым, што асабліва важна для яе. Хто скажаў, што вы павінны быць ва ўсім лепш за яе, каб ваш муж працягваў любіць вас? Яна вам не саперніца і ніколі не зойме ваша месца. Трымайцеся паважліва, дапамагайце адно аднаму. Але і абараняйце межы сваёй міні-дзяржавы

■ Візіт да дэрматолага

У выпадзення валасоў — шмат прычын

Штодзённая страта каля сотні валасоў, раўнамерная іх страта па ўсёй паверхні валасістай часткі галавы лічыцца нормай. Наогул абследаваннем і лячэннем пацыентаў з праблемай выпадзення валасоў павінны займацца ўрачы дэрматолагі, касметолагі ў тандэме з эндакрынолагамі, гінекалагамі і іншымі спецыялістамі.

Здароўе валасоў залежыць ад нашага агульнага здароўя, а таму на іх адбіваюцца любыя інфекцыі, пачынаючы з грыпу, цяжкія хранічныя паталогіі, хірургічныя ўмяшанні, працяглы прыём лекаў, стрэсы, дэфіцыт мікраэлементаў (цынку, жалеза, селену, медзі, магнію,

кальцыю), гіпер- і гіповітаміноз, эндакрынныя захворванні, цяжарнасць і роды, траўмы, злаякасныя новаўтварэнні. А таму ўрач пры наяўнасці тых ці іншых падазрэнняў можа рэкамендаваць для абследавання здаць агульныя аналізы крыві і мачы, біяхімічны аналіз крыві,

у тым ліку на мікраэлементаў, а таксама на гармоны, імуналагічнае даследаванне крыві, прайсці тэст на інфекцыйныя захворванні, у тым ліку на сифіліс, зрабіць ультрагукавое даследаванне шчытападобнай залозы, органаў малаго таза, сасудаў галаўнога мозга, органаў брушнай поласці і некаторыя іншыя. Выконваюцца і такія дыягнастычныя тэсты, як трыхаграма, фотатрыхаграма, біяпсія ачагоў выпадзення валасоў, трыхаскапія

— камп'ютарная дыягностыка валасоў, якая дазваляе ацаніць асаблівасці росту і інтэнсіўнасці выпадзення, хуткасць росту, наяўнасць станчэння, стан скуры галавы.

— Для лячэння могуць выкарыстоўвацца прэпараты, якія паляпшаюць мікрацыркуляцыю, вітаміны, мікраэлементаў, імунамадулятары, гарманальная тэрапія, — расказвае **ўрач-дэрматавенеролаг 24-й гарадской паліклінікі спецмедаглядаў**

Юлія ГАРАШЧУК. — Патрабуюцца і сродкі мясцовага дзеяння — ласьёны, шампуні, якія стымулююць рост валасоў. Можа прымяняцца фізіятэрапія — масаж, электрафарэз, гальванізацыя, іголкатэрапія, магнітатэрапія, дарсанвальзацыя, меза- і фітатэрапія. Сёння падобныя прадукты і працэдур прапануюць розныя камерцыйныя

ўстановы. Каб не выкідаць грошы на вецер і сапраўды атрымаць тое, што неабходна менавіта вам, я параіла б звярнуцца спачатку да спецыяліста дзяржаўнай установы

Матэрыялы падрыхтавала Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@zviazda.by

Любое сардэчна-сасудзістае захворванне здольнае прывесці да сардэчнай недастатковасці — вельмі цяжкага стану, рэальнай пагрозы для жыцця. Заўчаснай трагедыі можна не дапусціць, калі своєчасова і правільна лячыць гэту паталогію. Яшчэ лепш своечасова і правільна лячыць яе прадвеснікаў — атэрасклероз, артэрыяльную гіпертэнзію, ішэмічную хваробу сэрца, інфаркт міякарда. Трэба таксама ведаць, ці няма такіх сур'ёзных захворванняў сэрца, як кардыяміяпатыя, міякардыт...

мала, краваток нармальны, так што мы з пэўнай доляй умоўнасці кажам, што сасуды «чыстыя». Існуе вельмі шмат фактараў, якія ўплываюць на наша здароўе. Важным будзе не толькі правільна падабранае лячэнне, але і здаровы лад жыцця, і наша генетыка — схільнасць да падобнай паталогіі. Бывае, што ўдаецца адрэгуляваць высокі халестэрын, аднак высокім застаецца артэрыяльны ціск, які па-свойму шкодзіць сасудам і сэрцу. Змяніць сітуацыю да горшага можа, напрыклад, вірусная інфекцыя... Вельмі цяжка адрэгуляваць абсалютна ўсё, хоць часцей за ўсё праблема заключаецца ў тым, што нашы пацыенты проста ігнаруюць прызначанае ім лячэнне, могуць прапусіць прыём лекаў, самастойна карэктываць дозу.

«Доўгі час мы можам і не адчуваць боль, асабліва тыя, у каго высокі болевы парог, а можам адчуваць ды поўнасьцю ігнараваць, — удакладняе Алена Канстанцінаўна. — Такія людзі і інфаркт міякарда на нагах пераносяць. Аднак пазней, падчас якога-небудзь раптоўнага абследавання, гэта выявіцца. Бяда ў тым, што чалавек упусціў каштоўны час, не атрымліваючы неабходнага лячэння... Розныя праблемы з сасудамі і сэрцам маюць адзін характэрны сімптом — задышку. Спачатку яна можа з'яўляцца пры нязначнай фізічнай нагрузцы, а пасля і ў стане спакою. Акрамя таго, пачынаюць ацякаць ногі. Самае небяспечнае, што пацыенты ўсё ігнаруюць, не ідуць абследавацца. На маю думку, гэта злачыства супраць сябе — не ведаць свой артэрыяльны ціск, узровень халестэрыну».

Раз у год незалежна ад нашага самаадчування неабходна рабіць кардыяграму, аднак калі ёсць хоць нейкія падазрэнні, боль у сэрцы, калі вашы самыя блізкія сваякі маюць захворванні сасудаў і сэрца, варта зрабіць і ультрагукавое абследаванне сэрца — гэтыя метады дапаўняюць адзін аднаго. Можна прайсці такое абследаванне нават па платных паслугах, што называецца, дзеля сябе — горш не будзе, усё ж такі кожны чалавек павінен сам клапаціцца пра сваё здароўе. А па расшыфроўку ідзіце да свайго лечачага ўрача.

— На кожнай стадыі захворвання, а іх чатыры, прапануюцца свае метады. На ранніх этапах можна пачаць усё з той

жа медыкаментознай тэрапіі, хоць яна можа аказацца не такой эфектыўнай, як нам хацелася б. Захворванне ў любым выпадку будзе прагрэсіраваць, а наша задача — істотна запаволіць гэты працэс, павысіць якасць жыцця пацыента. Дасягнуць гэтага часам можна з дапамогай толькі хірургічнага або эндавакулярнага лячэння. У сучаснай медыцыне існуе ўжо вялікі пералік падобных аперацый. Некаму можа дапамагчы хірургічнае выдаленне бляшак і далейшае стэнціраванне. Стэнты, пастаўленыя ў пашкоджаныя сасуды, адновяць краваток, і стан пацыента значна палепшыцца. Калі ж дрэнна працуюць клапаны сэрца, а такое нярэдка здараецца пры гэтай паталогіі, то праводзіцца так званая клапанная карэкцыя, імплантуюцца спецыяльныя стымулятары. Сучасныя магчымасці дазваляюць нават падчас адной аперацыі ажыццявіць некалькі відаў ўмяшанняў...

Вельмі хутка развіваюцца ў кардыяхірургіі і эндавакулярныя, або іх яшчэ называюць малаінвазіўныя, нетраўматычныя метады медыцынскай дапамогі. Да іх ліку адносіцца ўжо і імплантацыя ствалавых клетак, якую мы пачалі прымяняць з 2015 года. Ствалавыя клеткі бяруцца ў самога пацыента з касцявога мозгу, дзе іх шмат. Працэдура забору адбываецца пад анестэзіяй, доўжыцца літаральна паўгадзіны. Касцявы мозг адпраўляецца ў прабірках у лабараторыю клетачных тэхналогій РНПЦ дзіцячай анкалогіі, дзе з атрыманага біялагічнага матэрыялу адбіраюцца ствалавыя клеткі і пачынаецца працэс іх вырошчвання. Доўжыцца гэта каля месяца. У выніку атрымліваецца 60—70 млн клетак, якія будуць уведзены непасрэдна ў сэрца падчас эндавакулярнай аперацыі. Яе правядзенне пачынаецца з таго, што на камп'ютары ствараецца 3D мадэль левага жалудачка — менавіта ў яго пашкоджаныя захворваннем зоны і будуць уведзены ствалавыя клеткі. На камп'ютары спецыялісты выдатна бачаць, куды можна выканаць ін'екцыі.

Ствалавыя клеткі валодаюць здольнасцю «абуджаць» хворыя кардыяміяцыты — клеткі сэрца. За два з паловай гады ў нашай краіне былі прааперыраваны такім чынам 19 чалавек. Усе добра перанеслі лячэнне, адчуўшы паляпшэнне праз два-тры месяцы. Дыягназ, вядома, пасля гэтага застаецца, аднак для хворых пачалося жыццё без болю. Як правіла, лячэнне ствалавымі клеткамі падыходзіць тым, каму да 50—55 гадоў, у пажылых ствалавыя клеткі фактычна не маюць здольнасці да рэгенерацыі. Метад лячэння, безумоўна, дарагі, хоць і таннейшы за трансплантацыю, якая застаецца сёння крайняй мерай у лячэнні сардэчнай недастатковасці